

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE GUITARRA
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO D 163/2015)
Curso 2020/2021

Nesta programación están contempladas as tres modalidades de ensino dependendo das condicións epidemiolóxicas que se vaian observando o longo do curso, a saber Presencial (P), Mixta (M) e A Distancia (D). O profesorado do departamento deberá observar as necesidades do alumnado de dispositivos informáticos e liña de internet para as clases, e desde xeito adecuar os contidos e ferramentas de avaliación a problemática do alumnado, ademais de informar da metodoloxía de traballo a conquistar.

Documentación relacionada adxuntada pola Consellería de Educación:

- Plan de Adaptación á Situación COVID 19 no Curso 2020-2021
- Plan de Continxencia CMUS Superior de A Coruña
- Recomendacións de Protección Frente ao Coronavirus

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN												
DISCIPLINA: GUITARRA III												
ESPECIALIDADE:	Interpretación ou voz						ITINERARIOS:			Guitarra		
CARÁCTER:	Materias obrigatorias específicas						TIPO DE CLASE:			INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO:	Guitarra						XEFE DE DPTO.:			Eulogio García Fernández Albalat		
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:			Eulogio García Fernández Albalat				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:		1,5	
ECTS/CUAD.			9						Observacións:			
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	Eulogio García Fernández Albalat						albalat.xunta@gmail.com			Lunes: 10:00 - 11:00h		
	Rodolfo García Alonso						rodolfo.garciaalonso@gmail.com			Viernes: 9:00 – 10:00		
2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS												
DESCRIPTOR: Aprendizaxe e interpretación dun repertorio principal solista e para guitarra e orquestra. Criterios interpretativos aplicables a este repertorio. Perfeccionamento das capacidades técnicas, musicáis e artísticas. O xesto escénico, técnicas de concentración e de relaxación. Desenvolvemento dun estilo propio e da madurez creativa.												
COÑECEMENTOS PREVIOS: os esixidos na proba de acceso												
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS (OPCIONAL)												
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:		T1, T12, T13										

COMPETENCIAS XERAIS:	X5, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 anexo II	
Adquirir un repertorio con obras representativas da música para guitarra de todas as épocas e estilos.	T1, T13, X6, X11, EI1
OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Posuír a técnica suficiente como para abordar o repertorio con seguridade e interese artístico.	T1, T13, X6, X21, X24, X25, EI1, EI4, EI5
Tomar conciencia da influencia de todo o corpo no acto da interpretación.	T13, X6, X25, EI4
Analizar as dificultades técnicas de cada obra e buscar as solucións das mesmas con autonomía.	T1, X6, X8, X11, X24, X25, EI2
Coñecer e aplicar os elementos construtivos do fraseo: dinámica, movemento, ritmo, vibrato e articulación	T13, X11, X24, EI1, EI2, EI4, EI5.
Coñecer as características estilísticas específicas de cada obra e aplicarlas á súa interpretación.	T1, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI6
Analizar as posibilidades expresivas das obras que se interpretan	T1, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI6
Participar activamente nas actividades propostas polo departamento	T12, T13, X6, X7, X11, X21, EI1, EI5, EI10

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- Técnica	Relación do corpo co instrumento: 1.1.1. Posición e actitude co instrumento 1.1.2. Localización e corrección de tensións 1.1.3. Técnicas de relaxación A man esquerda: 1.2.1. Posición xeral: hombro-codo-muñeca-dedos 1.2.2. Adquisición de unha progresiva coordinación coa man dereita 1.2.3. Escalas 1.2.4. Ligados 1.2.5. Desplazamentos 1.2.6. Vibrato A man dereita: 1.3.1. Posición xeral: hombro-codo-muñeca-dedos 1.3.2. Traballo consciente da calidade do son 1.3.3. Escalas 1.3.4. Arpexios 1.3.5. Rasgueos	

2.- Interpretación do repertorio	Interpretación de dous obras de diferentes estilos: 2.1.1. Renacemento 2.1.2. Barroco 2.1.3. Clásico 2.1.4. Obra española de S. XX Interpretación de dous estudos: 2.2.1. H. Villalobos 2.2.2. F. Sor 2.3. Coñecemento das diferentes características estilísticas das obras do repertorio e aplicarlas consecuentemente. Aplicación ao repertorio dos elementos constructivos do fraseo: 2.4.1. Dinámica 2.4.2. Agógica 2.4.3. Articulación 2.4.4. Vibrato	
3.- Desenvolvemento artístico	3.1. Práctica da audición activa. 3.2. A concentración e o control escénico. 3.3. Desenvolvemento do traballo crítico e autónomo.	
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA – ENSEÑANZA PRESENCIAL

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias: Realizar unha sesión individual nas que programarase o traballo que se levará a cabo o longo do cuatrimestre e farase a avaliación da situación inicial do alumno para facilitar o traballo personalizado.	1,5	0	1,5
Clase individual: Sesións de clase individual de unha duración de 1.5 horas nas que se desenvolverán os contidos do cuatrimestre.	21	0	21
Práctica individual: O traballo individual e persoal do alumno que utilizará para a preparación das clases individuais e nas que aplicará os coñecementos adquiridos nestas.	0	233,5	233,5
Pescuda de información: O alumno fará pescudas relacionadas co repertorio que interpretará no cuatrimestre investigando os textos musicais e as circunstancias socio-históricas do mesmo.	0	2	2
Audición do departamento: Participación como intérprete na audición programada polo departamento na que o alumno deberá interpretar unha ou mais obras das que se traballaran no cuatrimestre ata cumprir a media hora.	0	0,5	0,5
Proba de aula: Ocupará a última sesión do cuatrimestre e consistirá na interpretación do repertorio estudado.	1,5		1,5
Actividades complementarias: Participación nas actividades organizadas polo departamento: cursos, conferencias, concertos, etc.	10		10

TOTAL HORAS:	34	236	270h 9 ECTS

5.1. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA - ENSINANZA MIXTA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias: Realizar unha sesión individual nas que programarase o traballo que se levará a cabo o longo do cuatrimestre e farase a avaliación da situación inicial do alumno para facilitar o traballo personalizado.	1,5	0	1,5
Clase individual: Sesións de clase individual de unha duración de 1.5 horas nas que se desenvolverán os contidos do cuatrimestre.	10	11	21
Práctica individual: O traballo individual e persoal do alumno que utilizará para a preparación das clases individuais e nas que aplicará os coñecementos adquiridos nestas.	0	233,5	233,5
Pescuda de información: O alumno fará pescudas relacionadas co repertorio que interpretará no cuatrimestre investigando os textos musicais e as circunstancias socio-históricas do mesmo.	0	2	2
Audición do departamento: Participación como intérprete na audición programada polo departamento na que o alumno deberá interpretar unha ou mais obras das que se traballaran no cuatrimestre ata cumprir a media hora.		0,5	0,5
Proba de aula: Ocupará a última sesión do cuatrimestre e consistirá na interpretación do repertorio estudado.		1,5	1,5
Actividades complementarias:: Participación nas actividades organizadas polo departamento: cursos, conferencias, concertos, etc.		10	10
TOTAL HORAS:	11,5	258,5	270h 9 ECTS

5.2. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA – ENSEÑANZA A DISTANCIA

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias: Realizar unha sesión individual nas que programarase o traballo que se levará a cabo o longo do cuatrimestre e farase a avaliación da situación inicial do alumno para facilitar o traballo personalizado.		1,5	1,5
Clase individual: Sesións de clase individual de unha duración de 1.5 horas nas que se desenvolverán os contidos do cuatrimestre.		21	21
Práctica individual: O traballo individual e persoal do alumno que utilizará para a preparación das clases individuais e nas que aplicará os coñecementos adquiridos nestas.	0	233,5	233,5
Pescuda de información: O alumno fará pescudas relacionadas co repertorio que interpretará no cuatrimestre investigando os textos musicais e as circunstancias socio-históricas do mesmo.	0	2	2
Audición do departamento: Participación como intérprete na audición programada polo departamento na que o alumno deberá interpretar unha ou mais obras das que se traballaran no cuatrimestre ata cumprir a media hora.	0	0,5	0,5
Proba de aula: Ocupará a última sesión do cuatrimestre e consistirá na interpretación do repertorio estudado.		1,5	1,5
Actividades complementarias:: Participación nas actividades organizadas polo departamento: cursos, conferencias, concertos, etc.		10	10
TOTAL HORAS:	0	270	270h 9 ECTS

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia a clase	Avaliarase a capacidade do alumno para o aprendizaxe, comprobando cada sesión a evolución dos obxetivos	T1, X8, EI1, EI6	5%

Evaluación continua	<p>1.- Control técnico do instrumento</p> <p>2.- Control do son</p> <p>3.- Comprobarase da autonomía e madurez na capacidade de control técnico para tocar o instrumento. 4.- Dominio instrumental 5.- Coherencia interpretativa estilística</p> <p>Indicadores para a avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dificultade do repertorio • dixitación • fidelidade interpretativa e literal da partitura • control expositivo do ritmo, tempo, dinámica, agóxica, articulación, ornamentación, desenvolvemento do contrapunto, control de voces, equilibrio de acordes. <p>6.- Desenvolvemento de técnica do mecanismo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • escales • arpeggios • cejillas • trémolo • adornos, etc 	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, E11, E12, E14, E15, E16, E110	50%
Proba de aula	O alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos	T1, T13, X6, X21, X24, E1, E4, E5	30%
Participación nas actividades propostas	O alumno participará activamente nas sesións de actividades propostas polo departamento e, ao menos, deberá interpretar en audición pública o repertorio a traballar. As audicións poderán ser dentro do recinto de CMUS ou en salas externas.	T13, X6, X11, X21, E11, E15, E110	15%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Superación de tódolos obxectivos propostos para o cuadrimestre	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos		50%
Asimilación de tódolos contidos do cuadrimestre	Os contidos íntegros de punto 4		50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): mais de 3 faltas			
O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			

O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos.	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%

Observacións:

Protocolo para a obtención da calificación de “matrícula”

Os alumnos interesados e que cumpran os requisitos para a obtención de matrícula deberán participar nunha audición pública a realizar posteriormente a audición do departamento, e na cal interpretarán un programa que constará de dúas obras o tempos de obra. Unha de ellas será obrigada para cada cuadrimestre (elaborase a correspondente lista) mais a obra de libre elección, procurando que entre as dúas o tempo non exceda dos 15 minutos. Tra-la audición o departamento decidirá o otorgamento das matrículas.

6. AVALIACIÓN

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA – ENSEÑANZA MIXTA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia a clase	Avaliarase a capacidade do alumno para o aprendizaxe, comprobando cada sesión a evolución dos obxetivos	T1, X8, E11, E16	5%
Evaluación continúa	1.- Control técnico do instrumento 2.- Control do son 3.- Comprobarase da autonomía e madurez na capacidade de control técnico para tocar o instrumento. 4.- Dominio instrumental 5.- Coherencia interpretativa estilística Indicadores para a avaliación: <ul style="list-style-type: none"> • dificultade do repertorio • dixitación • fidelidade interpretativa e literal da partitura • control expositivo do ritmo, tempo, dinámica, agónica, articulación, ornamentación, desenvolvemento do contrapunto, control de voces, equilibrio de acordes. 6.- Desenvolvemento de técnica do mecanismo: <ul style="list-style-type: none"> • escales • arpeggios • cejillas • trémolo • adornos, etc 	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, E11, E12, E14, E15, E16, E110	50%
Proba de aula (mixta)	O alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos	T1, T13, X6, X21, X24, E1, E4, E5	30%
Participación nas actividades propostas	O alumno participará activamente nas sesións de actividades propostas polo departamento e, ao menos, deberá interpretar en audición pública o repertorio a traballar. As audicións poderán ser dentro do recinto de CMUS ou en salas externas.	T13, X6, X11, X21, E11, E15, E110	15%

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Superación de tódolos obxectivos propostos para o cuadrimestre	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao largo das 16 sesións, tanto obras como estudos		50%
Asimilación de tódolos contidos do cuadrimestre	Os contidos íntegros de punto 4		50%

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): mais de 3 faltas			
O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao largo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos.	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao largo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%

Observacións:

Protocolo para a obtención da calificación de "matrícula"

Os alumnos interesados e que cumpran os requisitos para a obtención de matrícula deberán participar nunha audición pública a realizar posteriormente a audición do departamento, e na cal interpretarán un programa que constará de dúas obras o tempos de obra. Unha de ellas será obrigada para cada cuadrimestre (elaborarase a correspondente lista) mais a obra de libre elección, procurando que entre as dúas o tempo non exceda dos 15 minutos. Tra-la audición o departamento decidirá o otorgamento das matrículas.

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA – ENSEÑANZA A DISTANCIA 6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			

Asistencia a clase	Avaliarase a capacidade do alumno para o aprendizaxe, comprobando cada sesión a evolución dos obxetivos	T1, X8, E11, E16	5%
Evaluación continua	<p>1.- Control técnico do instrumento</p> <p>2.- Control do son</p> <p>3.- Comprobarase da autonomía e madurez na capacidade de control técnico para tocar o instrumento. 4.- Dominio instrumental 5.- Coherencia interpretativa estilística</p> <p>Indicadores para a avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dificultade do repertorio • dicitación • fidelidade interpretativa e literal da partitura • control expositivo do ritmo, tempo, dinámica, agónica, articulación, ornamentación, desenvolvemento do contrapunto, control de voces, equilibrio de acordes. <p>6.- Desenvolvemento de técnica do mecanismo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • escales • arpeggios • cejillas • trémolo • adornos, etc 	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, E11, E12, E14, E15, E16, E110	50%
Proba de aula (mixta)	O alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos	T1, T13, X6, X21, X24, E1, E4, E5	30%
Participación nas actividades propostas	O alumno participará activamente nas sesións de actividades propostas polo departamento e, ao menos, deberá interpretar en audición pública o repertorio a traballar. As audicións poderán ser dentro do recinto de CMUS ou en salas externas.	T13, X6, X11, X21, E11, E15, E110	15%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Superación de tódolos obxectivos propostos para o cuadrimestre	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos		50%
Asimilación de tódolos contidos do cuadrimestre	Os contidos íntegros de punto 4		50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): mais de 3 faltas			
O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			

O alumno deberá superar tódolos obxectivos da disciplina mediante unha proba práctica interpretativa, onde demostrará o coñecemento de tódolos contidos.	Proba práctica: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao largo das 16 sesións, tanto obras como estudos		100%

Observacións:

Protocolo para a obtención da calificación de “matrícula”

Os alumnos interesados e que cumpran os requisitos para a obtención de matrícula deberán participar nunha audición pública a realizar posteriormente a audición do departamento, e na cal interpretarán un programa que constará de dúas obras o tempos de obra. Unha de ellas será obrigada para cada cuadrimestre (elaborarase a correspondente lista) mais a obra de libre elección, procurando que entre as dúas o tempo non exceda dos 15 minutos. Tra-la audición o departamento decidirá o otorgamento das matrículas.

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

IZNAOLA, Ricardo: “Kitarlogus”
 CARLEVARO, Abel: “Serie didáctica para guitarra”
 PUJOL, Emilio: “Escuela razonada de la guitarra”
 TENNANT, Scott: “Pumping nylon”
 DELL’ARA, Mario, GASSER, Luis: “Manuale di storia della chitarra” HECK, Thoman
 F: “Mauro Giuliani”

7.1. Obras

Renacimiento	- J. Dowland : “Fantasías”
Barroco	- J.S. Bach : “Suites para cello” BWV 100
Clásico	- Fernando Sor : “Sonatas op. 15b, op 22 y op. 25”, “Gran Solo” - Mauro Giuliani : “Rossinianas op. 119-124”, “Grande Overture”, “Gran Sonata Heroica”, “Sonata op. 15” - D. Aguado : “Tres Rondós”
Español S. XX	- J. Rodrigo : “Tríptico”, “Dos Preludios” - F. Moreno Torroba : “Sonatina”, “Castillos de España”, Aires de la Mancha”, “Suite Castellana” - J. Turina : “Fandanguillo”, “Ráfaga”, “Garrotín y Soleares” - M. Llobet : “Scherzo-Vals”, “Romanza”, “Mazurca”, “Diez canciones populares catalanas”

7.2. Estudios

Sudamericano	- Heitor Villa-Lobos : “Doce estudios”
Español	- Fernando Sor : “Estudios para Guitarra”

8. OBSERVACIÓNS

Debido ao carácter progresivo da disciplina e tendo en conta as individualidades dos alumnos e alumnas (físicas, técnicas e musicais), o repertorio a traballar será individualizado. Non hai diferenza entre as sesións por ese mesmo carácter progresivo tentando desenrolar os contidos en totalas sesións.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA